

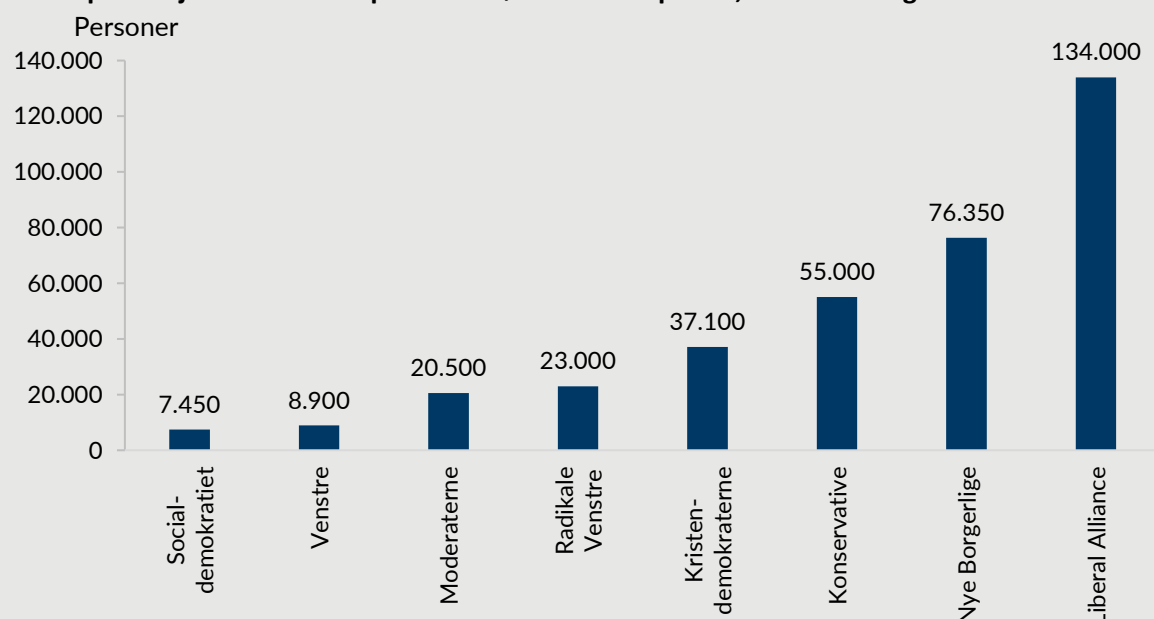
Hvordan vil partiernes økonomiske politik påvirke arbejdsudbuddet gennem reformer?

Af cheføkonom Mads Lundby Hansen (21 23 79 52), specialkonsulent Thomas Due Bostrup og chefkonsulent Jørgen Sloth Bjerre Hansen | CEPOS |
27-10-2022

Dette notat gennemgår effekten på arbejdsudbuddet af de politiske partiers 2030-planer. Opgørelsen er foretaget ud fra Finansministeriets regnemetoder.

- *Liberal Alliances plan har den største effekt på arbejdsudbuddet med en stigning på 134.000, bl.a. gennem reformer af overførselsindkomster (pensionsalderen øges med 1 år, dagpengeperioden forkortes fra 2 til 1 år, efterløn og Arne-pension afskaffes, mens alle overførselsindkomster mindrereguleres) samt indførelse af en flad skat på 40 pct.*
- *Nye Borgerlige har den næsthøjeste effekt på godt 75.000 i øget arbejdsudbud. Det skyldes bl.a. en flad skat på 37 pct., afskaffelse af efterlønnen samt mindreregulering af overførsler.*
- *De Konservative har den 3. største reform-effekt med 55.000 i øget arbejdsudbud gennem bl.a. afskaffelse af efterløn, Arne-pension og topskat samt mindreregulering af dagpenge.*
- *Kristendemokraterne øger arbejdsudbuddet med 37.000 personer, gennem afskaffelse af Arne-pension og efterløn, topskattegrænse på 800.000 kr. og øget beskæftigelsesfradrag.*
- *Radikales reformeffekt på 23.000 skyldes primært afskaffelse af efterlønnen, ligesom forhøjelse af topskattegrænsen også øger arbejdsudbuddet.*
- *Venstre og Socialdemokraterne har fremlagt reformer, der øger arbejdsudbuddet med hhv. ca. 9.000 og 7.500 personer. Dermed placerer de to partier sig lavest på reformranglisten.*
- *Moderaterne vil øge arbejdsudbuddet med 20.000 herunder gennem en afskaffelse af topskatten og en markant SU-reform, der bl.a. mindreregulerer SU'en og delvist omlægger SU'en til lån.*

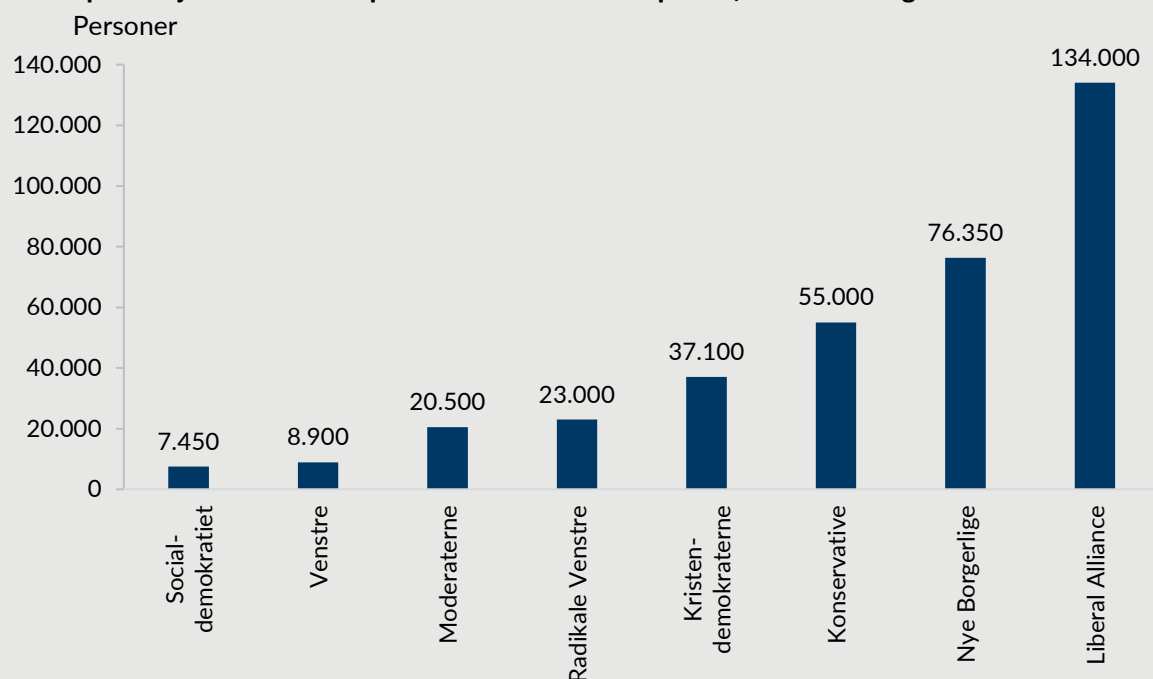
Figur 1
Effekt på arbejdsudbuddet af partiernes økonomiske politik, 2030-virkning

Dette notat gennemgår effekten på arbejdsudbuddet af de politiske partiers 2030-planer. Opgørelsen er foretaget ud fra Finansministeriets regnemetoder. Resultatet fremgår af figur 1.

Figur 2

Effekt på arbejdsudbuddet af partiernes økonomiske politik, 2030-virkning

Anm.: Nye Borgerlige og Liberal Alliance er 2035-planer, dvs. 2035-virkning
 Kilde og øvrige anmærkninger: Se dokumentation i notatet

Liberal Alliances plan har den største effekt på arbejdsudbuddet med en stigning på 134.000. Det skyldes i høj grad, at Liberal Alliance vil gennemføre en række reformer af overførselsindkomsterne: Pensionsalderen øges med 1 år, dagpengeperioden forkortes fra 2 til 1 år, efterløn og Arne-pension afskaffes, mens alle overførselsindkomster mindreguleres. Dertil kommer en markant lettelse i marginalsatten til en flad skat på 40 pct.

Nye Borgerlige har den næsthøjeste effekt på godt 75.000 i øget arbejdsudbud. Det skyldes bl.a. en markant reduktion og forenkling af indkomstskatten, hvor både arbejdsmarkedsbidrag og topskat afskaffes, hvilket giver en flad skat på 37 pct. Samtidig afskaffes efterlønnen, mens overførslerne mindreguleres. Når Nye Borgerlige har en mærkbart lavere effekt end Liberal Alliance, så skyldes det, at de ikke går så markant til værks på overførslerne. Fx ændrer de ikke på folkepensionsalder, dagpengeperiode eller Arne-pension.

De Konservative har den 3. største reform-effekt med 55.000 i øget arbejdsudbud gennem bl.a. afskaffelse af efterløn, Arne-pension og topskat samt mindregulering af dagpenge.

Kristendemokraterne øger arbejdsudbuddet med 37.000 personer, herunder gennem afskaffelse af Arne-pension og efterløn, forhøjelse af topskattegrænse til 800.000 kr. og en markant forhøjelse af beskæftigelsesfradraget, som mere end fordobles.

Radikales reformeffekt på 23.000 skyldes primært afskaffelse af efterlønnen, ligesom forhøjelse af topskattegrænsen også øger arbejdsudbuddet.

Venstre og Socialdemokraterne har fremlagt reformer, der øger arbejdsudbuddet med hhv. ca. 9.000 og 7.500 personer. Dermed placerer de to partier sig lavest på reformrangelisten. Reformrangelisten indeholder dog kun de partier, der har fremlagt en langsigtet økonomisk plan. Der er seks partier, som ikke har fremlagt en plan.

Moderaterne vil øge arbejdsudbuddet med 20.000 herunder gennem en afskaffelse af topskatten og en markant SU-reform, der bl.a. mindreregulerer SU'en og delvist omlægger SU'en til lån.

I opgørelsen er der medtaget effekter af partiernes forslag i deres økonomiske planer. Moderaternes økonomiske plan indeholder ikke partiets forslag om borgerpligt. Hvis alle unge skal bruge ½ år på borgerpligten, vil det i meget betydelig grad trække personer væk fra det øvrige arbejdsmarked. Man må også formode, at produktiviteten vil være meget lav, hvis man bliver tvunget til at gennemføre sin borgerpligt. Samlet vurderes forslaget derfor i betydelig grad at reducere det effektive arbejdsudbud. Som sagt er denne effekt ikke medtaget i opgørelsen.

Det bemærkes, at Nye Borgerlige og Liberal Alliances planer er 2035-planer, dvs. deres planer er fuldt indfaset i 2035, 5 år senere end med de øvrige partiers 2030-planer.

De partier, som ikke fremgår af opgørelsen, har ikke fremlagt en langsigtet økonomisk plan. Det drejer sig om: Dansk Folkeparti, DanmarksDemokraterne, Alternativet, Frie Grønne, SF og Enhedslisten.

Bilag

I opgørelsen af effekterne af reformerne på arbejdsudbuddet, er der taget udgangspunkt i de effekter, som er opgjort af partierne selv. I det omfang CEPOS har andre vurderinger (baseret på Finansministeriets regneprincipper), fremgår det herunder.

Venstre

Venstre angiver i deres 2030-plan, at deres plan øger arbejdsudbuddet med 15.000 personer. Baseret på Finansministeriets regneprincipper vurderer CEPOS imidlertid effekten på arbejdsudbuddet til at være på ca. 9.000 personer. Forskellen skyldes 3 forslag:

- Lavere beløbsgrænse for international arbejdskraft: Venstre indregner en effekt på 1.800 personer. Finansministeriet afviser imidlertid at indregne en effekt: *"Praksis på området er, at der pga. betydelig usikkerhed samt manglende empirisk grundlag ikke indregnes hverken positive eller negative beskæftigelsesvirkninger af ændringer i internationale rekrutteringsordninger"*¹.
- Pulje til yderligere skattelettelser på 5 mia. kr.: Venstre indregner en effekt på 3.500 personer. Venstre har imidlertid ikke konkretiseret hvilke skattelettelser, der er tale om. Og derfor er det ikke muligt at indregne en effekt på arbejdsudbuddet. Troels Lund Poulsen (V)

¹ Kilde: [Finansministeriets svar](#) på Beskæftigelsesudvalgets spørgsmål nr. 91, 2020-21

har til Børsen udtalt, at 1 ud af de 5 mia. kr. skal gå til lavere arveafgift². Det øger ikke arbejdsudbuddet ifølge Finansministeriets regnemetoder.

- Fuldtidsfradrag: Venstre indregner en effekt på 2.000 personer. I dette notat er indregnet en effekt på 1.000 personer på baggrund af beregninger fra Skatteministeriet³, som viser, at Venstres forslag vil have adfærdsvirkninger, som forbedrer de offentlige finanser med 0,3 mia. kr. Det svarer til en effekt på arbejdsudbuddet på 1.000 personer, når det lægges til grund, at 1 person, der går fra overførsel til fuldtidsbeskæftigelse, forbedrer de offentlige finanser med ca. 300.000 kr.⁴

Moderaterne

Moderaterne angiver selv en effekt på ca. 20.000 personer af deres økonomiske plan. Samlet set kommer dette notat frem til samme konklusion. Dog er vurderingen af enkeltkomponenter forskellig. CEPOS vurderer effekten af SU-reformen til at være markant større end Moderaterne gør, mens CEPOS omvendt finder, at effekten af skatteforslagene (herunder afskaffelse af topskat og indførelse af lønsumsafgift) er betydeligt lavere end Moderaternes vurdering.

Kristendemokraterne

Kristendemokraterne angiver, at deres 2030-plan øger arbejdsudbuddet med 39.500 personer. Siden offentliggørelsen af planen er enkelte af initiativerne imidlertid blevet gennemført. Det drejer sig om afskaffelse af modregning i folkepension mht. arbejdsindkomst og (delvist) afskaffelse af grøn check for ikke-pensionister. Derfor er arbejdsudbudseffekten nedjusteret til ca. 37.000 personer.

Nye Borgerlige

Nye Borgerlige angiver, at deres plan øger arbejdsudbuddet med ca. 83.000 personer. Siden planen er blevet offentliggjort, har regeringen gennemført en reduktion af dimittend-dagpengene samt afskaffelse af modregning i folkepension mht. arbejdsindkomst. Korrigeret herfor bliver effekten af planen ca. 76.000 personer.

https://nyeborgerlige.dk/politik/planen_for_et_borgerligt_danmark/

Socialdemokraterne

S vil forhøje beskæftigelsesfradraget, hvilket øger beskæftigelsen med 1.350 personer. Samtidig vil S lave en reform af universiteterne, herunder forkorte halvdelen af kandidatuddannelserne fra 2 til 1 år, hvilket ifølge Finansministeriet øger arbejdsudbuddet med 6.100 personer. Samlet er stigningen dermed på 7.450 personer.

² "Dertil kommer, at Venstre har sat 5 mia. kr. af til skattelettelser, som der endnu ikke er sat navn på. Eller det vil sige, at det er der til dels, for Troels Lund Poulsen anslår, at det vil koste op mod 1 mia. kr. at sætte generationsskifteskatten ned til 5 fra 15 pct., sådan som Venstre ønsker. De penge skal tages fra de 5 mia. kr. i 2030-planen, mens de øvrige fem skattelempler er finansieret i andre udspil fra partiet.", Kilde: [Børsen](#) d. 13. oktober 2022

³ Kilde: [Skatteministeriets svar](#) på Skatteudvalgets spørgsmål nr. 715, 2021-22

⁴ Se fx [Beskæftigelsesministeriets svar](#) på Beskæftigelsesudvalgets spørgsmål nr. 248, 2021-22

Hvordan vil partiernes økonomiske politik påvirke arbejdsudbuddet gennem reformer?

<https://www.socialdemokratiet.dk/det-vil-vi/lavere-skat-paa-arbejde/>

https://fm.dk/media/26381/oekonomisk-virkning-af-danmark-kan-mere-iii_faktaark.pdf

Radikale

https://www.radikale.dk/media/djfejvti/2030-plan_radikale-venstre_2022.pdf

Konservative

<https://konservative.dk/skatteplan/>

Liberal Alliance

<https://www.liberalalliance.dk/wp-content/uploads/2022/09/Liberal-Alliances.pdf>